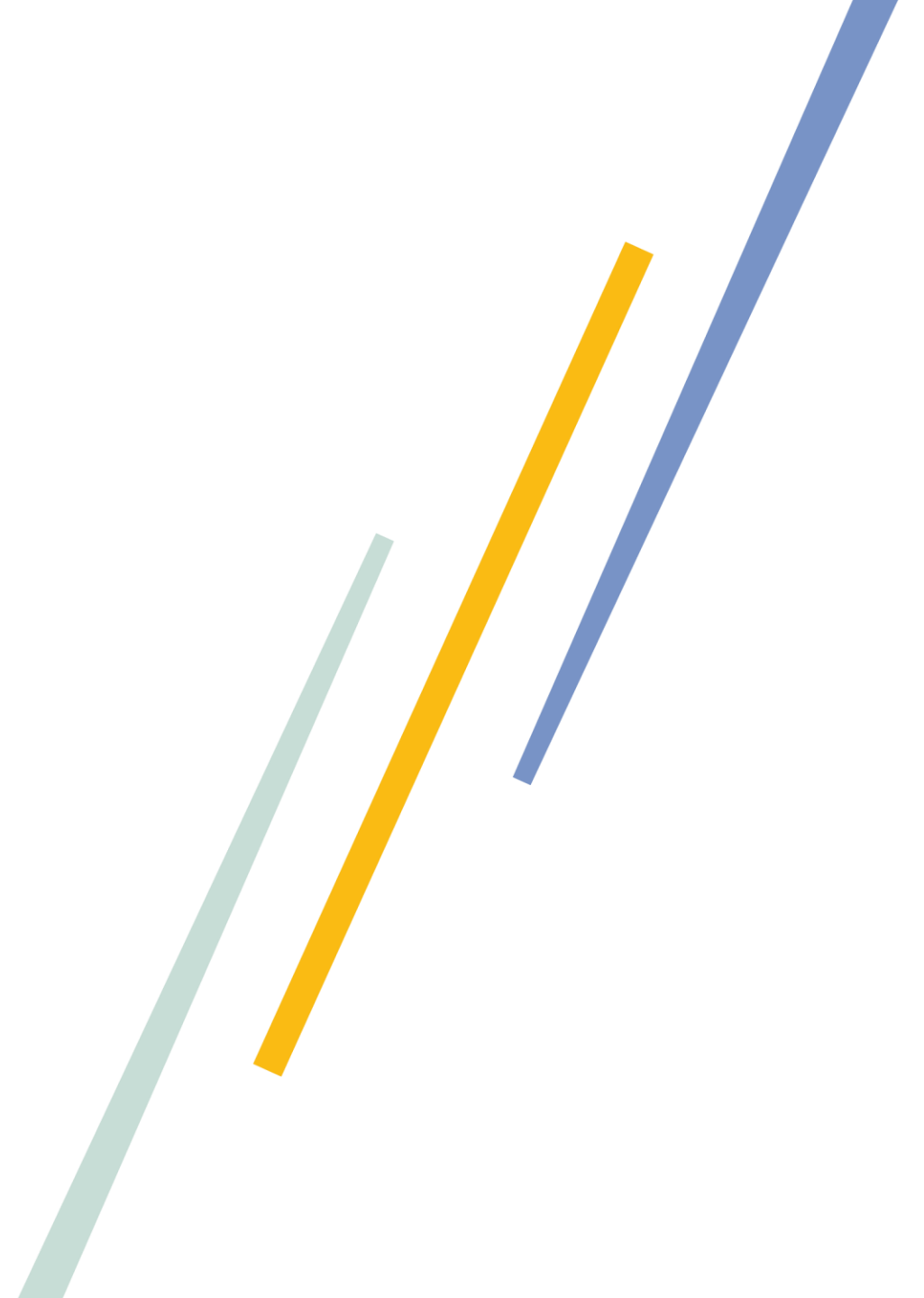

Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo ir bendrųjų ugdymo planų pokyčiai

Jolanta Navickaitė

Bendrojo ugdymo departamento direktorė

Ugdymo programų įgyvendinimo ypatumai

ŠMSM

2023–2024 mokslo metai

1, 3, 5, 7, 9 / I ir III gimn. klasėse įgyvendinamos atnaujintos pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos (2022)

IV gimn. klasėje įgyvendinama Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa

2, 4, 6, 8, 10 / II ir IV gimn. klasėse įgyvendinamos pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo „senosios“ bendrosios programos

2024–2025 mokslo metai

Visos klasės vadovaujasi tik atnaujintomis bendrosiomis programomis.

SVARBU. Pirmaisiais metais yra svarbu užtikrinti sklandų perėjimą nuo „senų“ prie „naujų“ bendrujų programų įgyvendinimo!

Švietimo įstatymo 9, 10, 11 straipsniuose numatyta, kad pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos yra įgyvendinamos remiantis **Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašais.**

Keičiamas švietimo, mokslo ir sporto ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 patvirtintas **Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas.**

Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas nustato bendrojo ugdymo tikslus, apibrėžia pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų struktūrą ir numato pagrindinius programų įgyvendinimo bruožus.

Ugdymo sritys → Dalykų grupės

2015 m. pradinio ugdymo sritys	2015 m. pagrindinio ugdymo sritys	2015 m. vidurinio ugdymo sritys	2022 m. dalykų grupės (tos pačios visoms ugdymo programoms)
<p>dorinis ugdymas; kalbinis ugdymas; matematinis ugdymas; gamtamokslinis ir socialinis ugdymas; meninis ir technologinis ugdymas; kūno kultūros ir sveikatos ugdymas</p>	<p>dorinis ugdymas; kalbinis ugdymas; matematinis ugdymas; gamtamokslinis ugdymas; socialinis ugdymas; meninis ugdymas; technologinis ugdymas; kūno kultūros ir sveikatos ugdymas</p>	<p>dorinis ugdymas; kalbinis ugdymas; matematinis ugdymas; gamtamokslinis ugdymas; socialinis ugdymas; meninis ir technologinis ugdymas; kūno kultūros ir sveikatos ugdymas</p>	<p>dorinio ugdymo; kalbinio ugdymo; visuomeninio ugdymo; matematinio, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo; meninio ugdymo; fizinio ir sveikatos ugdymo.</p> <p>Projektinis darbas (pasirinktinai); socialinė-pilietinė veikla (privaloma)</p>

Pradinio ugdymo programos įgyvendinimas

Įgyvendinant atnaujintas bendrąsias programas pradiniam ugdyme, skyla du mokomieji dalykai:

- dailė ir technologijos bus įgyvendinamos kaip atskiri dailės ir technologijų dalykai, kurie įgyvendinami pagal atskiras šių dalykų bendrąsias programas.
- pasaulio pažinimo kaip atskiro dalyko nebelieka, jį keičia du nauji dalykai: visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai.

Gyvenimo įgūdžiai ir etninė kultūra įgyvendinami integruotai.

Informatika yra įgyvendinama integruotai arba mokyklos tarybos sprendimu gali būti mokoma kaip atskiras dalykas.

Siūloma 3 klasėje matematikos dalykui skirti 5 savaitines pamokas (dabar yra 4), 1 valandą perkeliant iš mokinių poreikiams tenkinti skirtų valandų.

Pagrindinio ugdymo programos įgyvendinimas

ŠMSM

Informacinių technologijų dalykas virsta informatika.

Informatikai mokytis 7–8 klasėje numatoma tik 1 pamoka 7 klasėje. Bus siekiama papildomo finansavimo papildomai pamokai 8 klasėje nuo 2024–2025 m. m.

Žmogaus saugos dalykas tampa gyvenimo įgūdžių dalyko dalimi.

Gyvenimo įgūdžiams 5 ir 7 klasėje skiriama atskira 1 pamoka, 9 / I gimn. klasėje – 0,5 pamokos (1 pamoka kas dvi savaitės). 6 klasėje planuojama atskira 1 pamoka, 8, ir 10 / II gimn. klasėse – 0,5 pamokos. Taip pat bus siekiama papildomo finansavimo, kad ilgainiui būtų mokoma po 1 pamoką 5–10 / II gimn. klasėse.

Fizinio ugdymo dalykui mokytis 9–10 / I–II gimn. klasėse numatoma skirti po 2 savaitines pamokas. Jei bus skirtas papildomas finansavimas, pamokų skaičius būtų didinamas iki 3 pamokų.

Dėl kitiems dalykams numatytų savaitinių pamokų skaičiaus pokyčių nenumatoma.

Karalienė matematika

ŠMSM

Mokslo ir studijų įstatymo 59 straipsnio 1 dalies pakeitimas, įsigaliosiantis nuo 2024-01-01:

„59 straipsnis. Priėmimas į aukštąją mokyklą

1. Į aukštosios mokyklos pirmosios pakopos ir vientisąsias studijas konkurso būdu priimami asmenys, turintys ne žemesnį kaip vidurinį išsilavinimą ir išlaikę ne mažiau kaip tris (stojantieji į menų studijų kryptių grupės studijas – ne mažiau kaip du) valstybinius brandos egzaminus: lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos (stojantiesiems į menų studijų kryptių grupės studijas jo išlaikyti nebūtina) ir stojančiojo pasirinktą egzaminą, kurių:

1) įvertinimų aritmetinis vidurkis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka prilygsta brandos egzaminų programose nustatytam **pagrindiniam mokymosi pasiekimų lygiui**, jeigu stojama į **universitetines** studijas;

2) įvertinimų aritmetinis vidurkis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka prilygsta brandos egzaminų programose nustatytam **patenkinamam mokymosi pasiekimų lygiui**, jeigu stojama į **kolegines** studijas.“

Stojantieji į universitetus šiuos egzaminus turės būti išlaikę taip, kad jų vidurkis būtų bent 36 balai iš 100, o stojantieji į kolegijas turės pasiekti minimalią egzamino išlaikymo ribą (surinkti bent 16 balų iš 100).

Vidurinio ugdymo programoje mokiniai mokosi:

- privalomų dalykų (lietuvių kalba ir literatūra, tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra (TM mokyklose), matematika, fizinis ugdymas);
- privalomai pasirenkamų dalykų (bent po vieną iš menų, užsienio kalbų, visuomeninio ugdymo, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo, dorinio ugdymo dalykų grupių);
- modulių, skirtų privalomų ir privalomai pasirenkamų dalykų gilesniam mokymuisi;
- laisvai pasirenkamų dalykų;
- atlieka socialinę-pilietinę veiklą.

Besimokantys pagal vidurinio ugdymo programą mokiniai mokosi ne mažiau kaip 8 dalykų, privalomų pamokų minimumas – 26 val.*

*Išimtys dėl privalomų mokytis dalykų skaičiaus ir minimalaus pamokų skaičiaus taikomos mokykloms, įgyvendinančioms specializuoto ugdymo krypties programas, suaugusiųjų vidurinio ugdymo programas, vidurinio ugdymo programą kartu su profesinio mokymo programomis.

Socialinė-pilietinė veikla

ŠMSM

Pagrindinio ugdymo programa

- Veikla privaloma – 20 val.
(pokytis + 10 val.)

Vidurinio ugdymo programa

- Nuo 2023–2024 m. m. veikla privaloma – ne mažiau kaip 70 val.
- Rengiamas Socialinės-pilietinės veiklos organizavimo aprašas

Pokyčiai ugdymo planavime

ŠMSM

Esamos bendrosios programos

- Dalyko turinys 2 metams
- Pamokų skaičius klasei per du metus

Atnaujintos bendrosios programos

- Mokymosi turinys numatytas 1 metams
- Pamokų skaičius dalykui įgyvendinti tik vieniems metams klasei

Tikslinė mokymosi pagalba

ŠMSM

Švietimo įstatymo 24 straipsnio 5 dalis, įsigaliosianti nuo 2023-09-01:

„5. Asmeniui, įgijusiam **pradinį ar pagrindinį išsilavinimą** arba **baigusiam pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį** ir nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygmens, sudaromas individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planas ir skiriama reikalinga mokymosi pagalba švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Asmeniui, įgijusiam pagrindinį ar vidurinį išsilavinimą ir pageidaujanciam geriau pasirengti toliau mokytis, sudaromos sąlygos mokytis pageidaujамų bendrojo ugdymo dalykų ir patikrinti mokymosi pasiekimus savo lėšomis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.“

BUP bus Švietimo įstatyme minimas tvarkos aprašas, nustatantis, kaip bus teikiama mokymosi pagalba mokiniui nepasiekus patenkinamo lygmens pasiekimų patikrinime.

Svarbu: nelaukti detalių instrukcijų, o atrasti savo savivaldybei tinkamiausią pagalbos teikimo modelį!

Atvykusių ir sugrįžusiųjų, užsieniečių ugdymas

BUP priedas dėl atvykusiųjų, sugrįžusiųjų ir užsieniečių ugdymo organizavimo ir išlyginamųjų klasių ugdymo organizavimo:

- organizavimo algoritmas į mokyklą atvykus užsieniečiui;
- ugdymo organizavimas išlyginamosiose klasėse;
- galimybė mokytis gimtosios kalbos;
- lietuvių kalbos mokymasis pagal Lietuvių kalbos pagal kalbos mokėjimo lygius (A1–B2) bendrąją programą.

Ugdymo organizavimas tautinių mažumų mokyklose

BUP priedas dėl ugdymo organizavimo tautinių mažumų mokyklose

- organizavimo modeliai;
- kiti ugdymo organizavimo ypatumai (planuojame tartis su TM mokyklų bendruomene, kaip stiprinti lietuvių kalbos ir literatūros mokymą pradiniam ugdyme).

Dėmesys užsienio kalbų mokymuisi

Pirmosios užsienio kalbos mokymosi organizavimas.

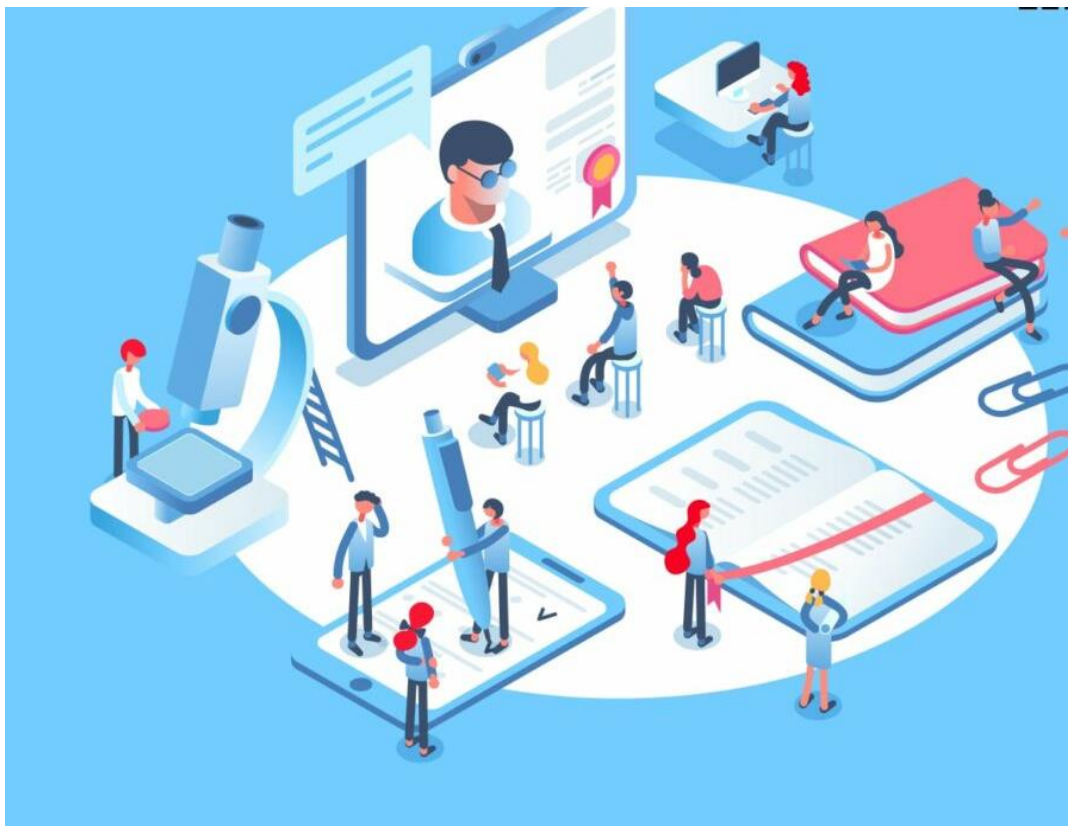
Antrosios užsienio kalbos mokymo politika.

Trečioji užsienio kalba: kada, kokia?

Kalbų keitimas

galimybė pradėti mokytis kitą užsienio kalbą.

Kaip keičiasi ugdymo proceso organizavimas

keičiantis BUP
nuostatoms?

Dėkojame

Telefonas +370 5 219 1190

El. paštas info@smsm.lt

A. Volano g. 2,

LT-01124 Vilnius